

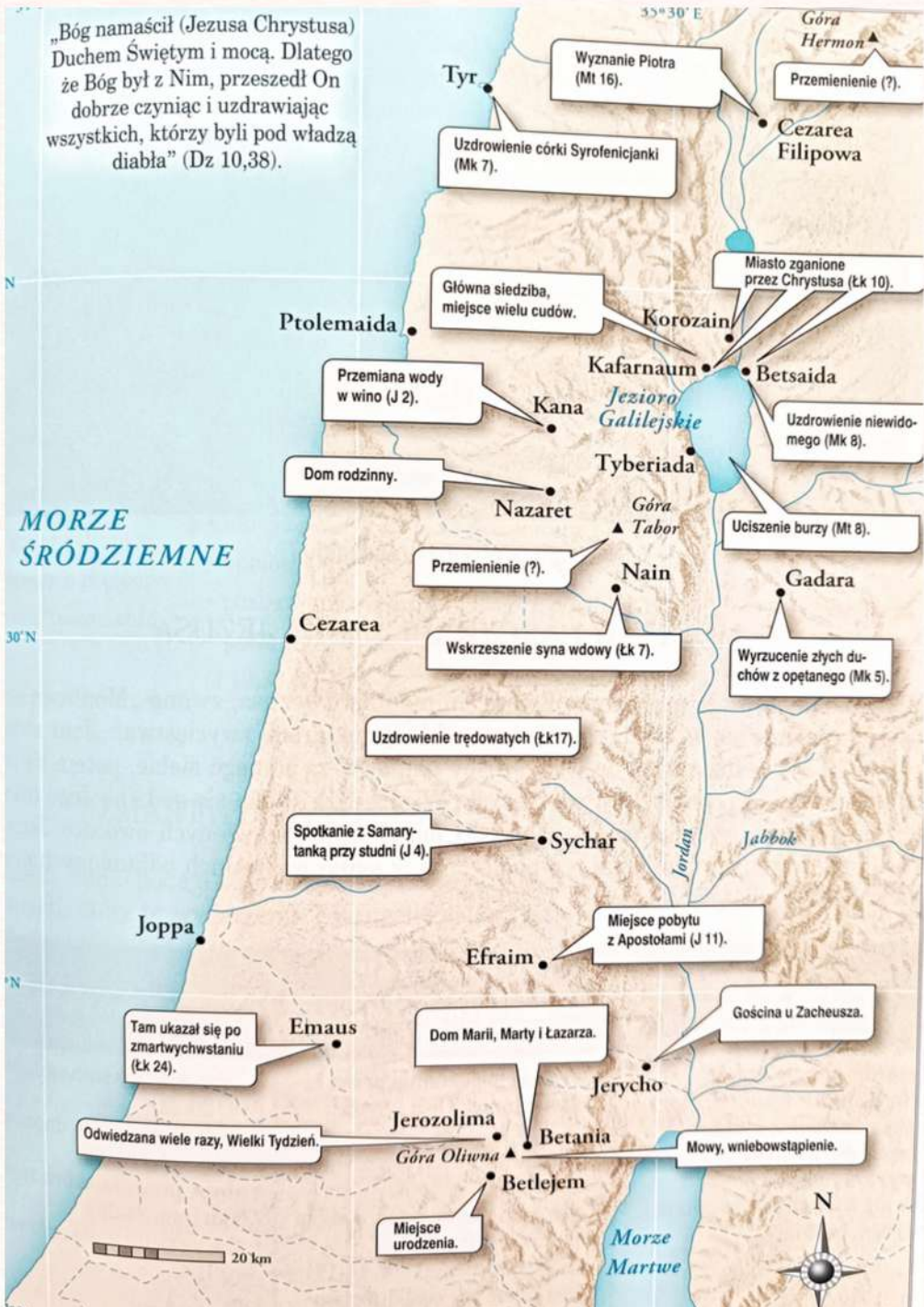
DIECEZJI
SANDOMIERSKIEJ

CIEKAWOSTKI

religijne

Caritas Diecezji Sandomierskiej

Działalność publiczna Jezusa, źródło: *Niezbędnik biblijny*, wyd. Vocatio, Warszawa 2022, s. 379

SPIS TREŚCI

Mapa - działalność Jezusa	2
Biblia	4
Kontekst historyczny w Biblii	5
Symbole w Biblii	6
Jezus	7
Całun Turyński	10
Chusta z Manoppello	11
Obraz Matki Bożej z Guadalupe	12
Cud Eucharystyczny w Sokółce	14
Objawienia Fatimskie	15
Jan Paweł II	16
Ojciec Pio	17
Faustyna Kowalska	18
Teresa z Avili	19
Maksymilian Kolbe	20
Carlo Acutis	21
Cuda Jezusa	22
Przypowieści Jezusa	24
Miłość	26
Mapa - Jezus po zmartwychwstaniu	27

BIBLIA

- Biblia była pisana przez około 1400–1500 lat przez wielu autorów: od królów po rybaków
- To najczęściej tłumaczona książka świata – przetłumaczono ją na ponad 1500 języków. Na świecie sprzedano już ponad 5 miliardów egzemplarzy Biblii
- Czytanie jej na głos zajmuje ok. 100 godzin
- Biblia została napisana w 3 językach: hebrajskim, greckim i aramejskim
- Biblia była pisana na zwojach, a nie w formie książki jak obecnie
- W starożytności tekst był pisany bez spacji i znaków interpunkcyjnych. Podział Biblii na rozdziały i wersety został wprowadzony dopiero w średniowieczu, aby ułatwić odnajdywanie fragmentów
- Istnieją księgi wspomniane w Biblii, które się nie zachowały
- Według Biblii Abraham miał 100 lat, gdy urodził się jego syn Izaak, natomiast jego matka Sara – 90 lat
- Aniołowie w Starym Testamencie zwykle nie są przedstawiane jako istoty ze skrzydłami
- Opis stworzenia świata ma strukturę literacką, a nie naukową, więc nie należy interpretować go dosłownie – jego celem nie było dokładne odtworzenie wydarzeń, lecz przekazanie prawd religijnych

KONTEKST HISTORYCZNY BIBLII

- Biblia powstawała na przestrzeni wielu stuleci, w różnych kulturach i systemach społecznych, dlatego jej teksty odzwierciedlają realia epok, w których były pisane, m.in. zwyczaje plemienne, struktury władzy, prawo rytualne czy relacje społeczne
- Brak znajomości tego kontekstu prowadzi często do interpretacji dosłownych, które mogą być nieadekwatne – wiele fragmentów miało konkretne znaczenie dla ówczesnych odbiorców (np. Izraelitów czy pierwszych chrześcijan), a nie uniwersalne zastosowanie

Przykład: przepisy z Księgi Kapłańskiej

- Księga Kapłańska zawiera liczne przepisy dotyczące czystości rytualnej, diety, ubioru czy zachowań społecznych, które dziś mogą wydawać się niezrozumiałe lub surowe
- W rzeczywistości wiele z tych zasad miało funkcję praktyczną i społeczną, np. przepisy dietetyczne mogły chronić przed chorobami w warunkach braku współczesnej higieny

SYMBOLE W BIBLIII

- Liczba 3 – Bóg i świętość
- Liczba 7 – pełnia i doskonałość, występuje m.in. w opisie stworzenia świata i w Apokalipsie
- Liczba 40 – czas próby lub przygotowania, np. 40 dni potopu czy post Jezusa
- Winorośl – relacja człowieka z Bogiem i źródło życia duchowego
- Ziarno (np. gorczycy) – symbol małego początku, który prowadzi do wielkich rezultatów; używany w nauczaniu Jezusa o wierze i Królestwie Bożym
- Uczta – symbol szczęścia i życia wiecznego
- Ciernie i osty – trud, grzech i konsekwencje upadku człowieka
- Ogień – symbol obecności Boga, oczyszczenia i sądu; pojawia się m.in. w historii Mojżesza (krzew gorejący)
- Woda – życie, oczyszczenie i odrodzenie; ma szczególne znaczenie w kontekście chrztu
- Baranek – symbol niewinności, ofiary i zbawienia; w Nowym Testamencie odnosi się do Jezusa jako ofiary za ludzi
- Owce – symbol wiernych, którzy potrzebują przewodnika; obraz relacji między ludźmi a Bogiem jako pasterzem
- Gołębica – symbol pokoju i Ducha Świętego

JEZUS

- Istnienie Jezusa jest potwierdzane nie tylko przez teksty biblijne, ale również przez źródła rzymskie i żydowskie, np. teksty autorstwa Tacyta lub Józefa Flawiusza
- Językiem codziennym Jezusa był prawdopodobnie aramejski, choć mógł znać także hebrajski i podstawy greki
- Pochodził z Nazaretu, niewielkiej miejscowości, co było nietypowe dla postaci, która później zdobyła tak duże znaczenie
- Jezus nie pozostawił pism – jego nauczanie było przekazywane ustnie przez uczniów
- Ewangelie powstały ok. 40–70 lat po jego śmierci
- Ostatni tydzień życia Jezusa zajmuje znaczną część Ewangelii, co wskazuje na jego centralne znaczenie
- Jezus nauczał głównie w formie przypowieści, które były prostymi historiami z życia codziennego, ale zawierały głębokie znaczenie duchowe
- Jezus został wydany przez Judasza za 30 srebrników, co było równowartością ceny niewolnika w starożytności
- Ukrzyżowanie było jedną z najbardziej brutalnych form kary, stosowaną wobec buntowników oraz przestępców politycznych, prowadzącą do śmierci przez niewydolność oddechową i wyczerpanie

TYTULY CHRYSZTUSA

Kiedy chrześcijanie wypowiadają się o PANU, najczęściej posługują się terminami: „Jezus” (hebr. *Jeszua* – „Jahwe jest zbawieniem”) i „Chrystus” (gr. *Christos* – „Namaszczony, Pomazaniec, Mesjasz”). W Nowym Testamencie występuje wiele różnych tytułów Chrystusa, a każdy z nich wyraża inną prawdę o Nim samym lub o Jego relacji z wierzącymi.

Imię lub tytuł	Znaczenie	Tekst
Adam, ostatni Adam	Pierwszy z nowo odkupionych.	1 Kor 15,45
Alfa i Omega	Początek i koniec wszystkiego.	Ap 21,6
Arcykapłan	Doskonała ofiara za nasze grzechy.	Hbr 3,1
Baranek Boży	Wydal swe życie za nas w ofierze.	J 1,29
Chleb życia	Pokarm podstawowy oraz istotny dla życia.	J 6,35
Dobry Pasterz	Żywiciel i opiekun.	J 10,11
Emmanuel („Bóg z nami”)	Jest przy nas we wszystkich okolicznościach życia.	Mt 1,23
Jednorodzony	Wyjątkowy, jeden i jedyny Syn Boży.	J 1,14
Kamień węgielny	Pewny fundament w życiu.	Ef 2,20
Król Królów, PAN Panów	Wszechmogący, przed którym zegnije się każde kolano.	Ap 19,16
Najwyższy Pasterz	Ten, który ochrania, podtrzymuje i prowadzi.	1 P 5,4
Pan Chwały	Moc i obecność Boga żyjącego.	1 Kor 2,8
Pierworodny spośród umarłych	Prowadzi nas do zmartwychwstania i życia wiecznego.	Kol 1,18
Pośrednik między Bogiem a ludźmi	Stawia nas przed Bogiem jako ludzi odkupionych i usprawiedliwionych.	1 Tm 2,5
Potomek Abrahama	Pośrednik Przymierza z Bogiem.	Ga 3,16
Prorok	Wierny głosiciel prawd Bożych.	Dz 3,22
Słowo	Był z Bogiem przy stworzeniu świata.	J 1,1
Syn Człowieczy	Utożsamia się z nami w ludzkich sprawach.	Mt 18,11
Światłość świata	Pośród ciemności przynosi nadzieję.	J 8,12; J 9,5
Święty Boży	Ma bezgrzeszną naturę.	Mk 1,24
Wielki Pasterz owiec	Godny zaufania przewodnik i obrońca.	Hbr 13,20
Zbawca	Wybawia od grzechu i śmierci.	Łk 1,47

Tytuły Chrystusa, źródło: *Niezbędnik biblijny*, wyd. Vocatio, Warszawa 2022, s. 378

JEZUS

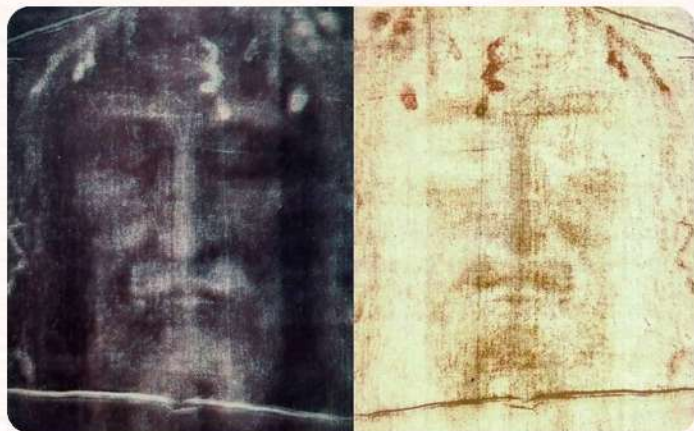
Dzień	Wydarzenie	Tekst
niedziela	Tryumfalny wjazd do Jerozolimy.	Mk 11,1-11
poniedziałek	Oczyszczenie świątyni jerozolimskiej.	Mk 11,15-19
wtorek	Sanhedryn kwestionuje władzę Jezusa. Jezus zapowiada zniszczenie świątyni i swoje powtórne przyjście. Maria namaszcza Jezusa w Betanii. Judasz namawia się z przywódcami żydowskimi, że wyda im Jezusa.	Łk 20,1-8 Mt 24-25 J 12,2-8 Łk 22,3-6
czwartek	Jezus spożywa z uczniami ucztę paschalną i ustanawia Wieczerzę Pańską. Jezus modli się za swych uczniów w Ogrodzie Oliwnym.	J 13,1-30 Mk 14,22-26 J 17
piątek	Zdrada i pojmanie Jezusa w Ogrodzie Oliwnym. Jezus jest na przesłuchaniu u Annasza, poprzedniego arcykapłana. Kajfasz i Sanhedryn uznają, że Jezus zasługuje na śmierć. Piotr trzy razy zapiera się Jezusa. Jezus zostaje przez Sanhedryn urzędowo skazany na śmierć. Judasz popełnia samobójstwo. Przesłuchanie Jezusa przed Pilatem. Jezus zostaje zaprowadzony przed Heroda Antypasa. Pilāt wydaje urzędowy wyrok skazujący. Jezus zostaje wyszydzony i przybity do krzyża między dwoma łotrami. W momencie śmierci Jezusa zasłona świątyni rozdiera się na dwie części. Jezus zostaje pochowany w grobie Józefa z Arymatei.	Mk 14,43-50 J 18,12-24 Mk 14,53-65 J 18,15-27 Łk 22,66-71 Mt 27,3-10 Łk 23,1-5 Łk 23,6-12 Łk 23,13-25 Mk 15,16-27 Mt 27,51-56 J 19,31-42
sobota	Ciało Jezusa spoczywa w grobie.	
niedziela	Jezus powstaje z martwych.	Łk 24,1-9

Ostatni tydzień życia Jezusa, źródło: *Niezbędnik biblijny*, wyd. Vocatio, Warszawa 2022, s. 353

CAŁUN TURYŃSKI

- Całun Turyński jest płótnem, w które zostało owinięte ciało zmarłego Jezusa. Na płótnie widoczny jest negatywowy obraz ciała, niewidoczny gołym okiem
- Obraz nie zawiera klasycznych pigmentów malarskich – badania mikroskopowe wykazały brak farb, barwników i pociągnięć pędzla, co sugeruje, że nie jest to tradycyjne dzieło sztuki
- Na płótnie zidentyfikowano ślady krwi ludzkiej grupy AB oraz oznaki urazów zgodnych z opisem ukrzyżowania
- Proporcje ciała i szczegóły anatomiczne są bardzo realistyczne i zgodne z fizjologią człowieka
- Na całunie nie ma oznak rozkładu ciała, co sugeruje, że ciało nie pozostawało w nim długo – zgodnie z relacją o zmartwychwstaniu
- Włókna zawierają pyłki roślin charakterystycznych dla Bliskiego Wschodu, w tym okolic Jerozolimy
- Powstanie obrazu mogło mieć związek z intensywnym impulsem energii (np. promieniowaniem), co pozostaje hipotezą bez pełnego naukowego wyjaśnienia

CHUSTA Z MANOPPELLO

- Na chustce widoczna jest twarz mężczyzny, która wydaje się identyczna z wizerunkiem z Całunu Turyńskiego, gdy oba obrazy nałoży się na siebie
- Materiał, z którego wykonano chustę (bisiór morski), jest bardzo trudny do barwienia i praktycznie nie przyjmuje pigmentów
- Nie wykryto na niej farb ani barwników – obraz nie ma cech malowidła
- Twarz zmienia się optycznie w zależności od kąta patrzenia i oświetlenia, co sugeruje nietypową strukturę obrazu
- Proporcje twarzy odpowiadają wizerunkom Jezusa znanym z ikonografii wczesnochrześcijańskiej
- Według tradycji może być związana z „chustą Weroniki”, która miała otrzeć twarz Jezusa
- Brak śladów starzenia się pigmentu sugeruje, że obraz nie jest klasycznym dziełem sztuki
- Wizerunek ma cechy „żywego spojrzenia” – oczy wydają się otwarte, co odróżnia go od całunu
- Nie istnieje jednoznaczne naukowe wyjaśnienie powstania tego obrazu

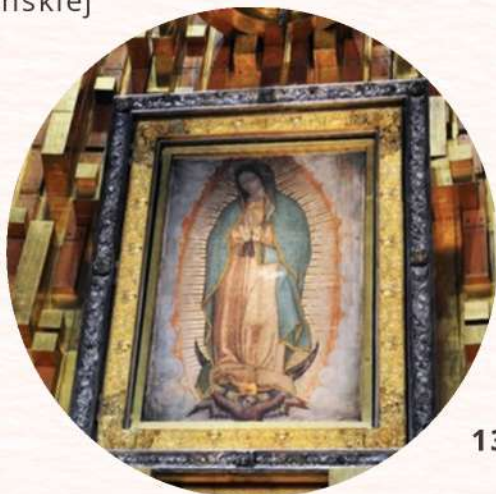
OBRAZ MATKI BOŻEJ Z GUADALUPE

- W grudniu 1531 roku, na wzgórzu Tepeyac (dzisiejszy Meksyk), według tradycji miały miejsce objawienia Maryi Indianinowi Juanowi Diego. Był on prostym człowiekiem z ludu Nahuatl, który niedawno przyjął chrześcijaństwo
- Maryja miała przedstawić się jako „Matka prawdziwego Boga” i poprosić o wybudowanie świątyni w tym miejscu. Objawienia powtarzały się kilkakrotnie, a Juan Diego przekazywał ich treść biskupowi Meksyku
- Biskup zażądał znaku potwierdzającego autentyczność objawień. W odpowiedzi Juan Diego zebrał róże kastylijskie (które nie rosną zimą w Meksyku) i przyniósł je w swoim płaszczu (tilmie)
- Gdy rozwinął tilmę przed biskupem, oprócz kwiatów miał się na niej pojawić wizerunek Maryi – to wydarzenie uznaje się za moment powstania obrazu

OBRAZ MATKI BOŻEJ Z GUADALUPE

- Obraz znajduje się na tilmie wykonanej z włókien agawy, które zwykle ulegają rozpadowi w ciągu kilkudziesięciu lat. Tymczasem tkanina przetrwała niemal 500 lat
- Na obrazie nie stwierdzono klasycznych pigmentów ani śladów pociągnięć pędzla w sposób typowy dla malarstwa europejskiego XVI wieku
- Kolory zachowały intensywność mimo upływu wieków i ekspozycji na dym świec oraz dotyk wiernych
- Postać Maryi ma cechy zarówno europejskie, jak i rdzenne, co było szczególnie istotne w kontekście ewangelizacji ludności Meksyku
- Jej strój zawiera symbole zrozumiałe dla kultury Azteków, np. czarny pasek oznaczający ciążę oraz gwiazdy na płaszczu
- W oczach Maryi dostrzeżono mikroskopijne odbicia postaci ludzkich, które mają odpowiadać scenie rozwinięcia tilmy przed biskupem
- Obraz stał się symbolem tożsamości narodowej Meksyku oraz religijności Ameryki Łacińskiej

CUD EUCHARYSTYCZNY W SOKÓŁCE

- W 2008 roku w Sokółce konsekrowana hostia upadła na ziemię podczas udzielania komunii i została umieszczona w wodzie, aby się rozpuściła, zgodnie z procedurą liturgiczną
- Po kilku dniach zauważono, że hostia nie uległa całkowitemu rozpuszczeniu, a na jej powierzchni pojawiła się czerwona struktura przypominająca tkankę
- Badania przeprowadzone przez specjalistów z zakresu histopatologii wykazały, że struktura ma cechy mięśnia sercowego człowieka w stanie silnego stresu (agonii). Zidentyfikowano grupę krwi AB, czyli tę samą, co w przypadku Całunu Turyńskiego
- Tkanka była zintegrowana z hostią w sposób trudny do odtworzenia technologicznie – nie była „doklejona”, lecz przenikała strukturę chleba
- Nie stwierdzono śladów manipulacji ani obcych substancji chemicznych
- Wydarzenie zostało uznane przez Kościół za autentyczne zjawisko niewyjaśnione naturalnie

OBJAWIENIA FATIMSKIE

- Objawienia fatimskie to seria prywatnych objawień Matki Bożej trójce portugalskich dzieci w 1917 roku, uznanych oficjalnie przez Kościół katolicki w 1930 roku. Miały miejsce w Cova da Iria koło Fatimy i skupiały się na wezwaniu do pokuty, różańca oraz nabożeństwa do Niepokalanego Serca Maryi, z prorocत्वami o wojnach i nawróceniu Rosji
- Pierwsze objawienie miało miejsce 13 maja 1917 roku. Maryja ukazała się Łucji dos Santos (10 lat), Franciszce Marto (9 lat) i Hiacyncie Marto (7 lat) jako "Pani w bieli" na dębie. Poprosiła o codzienne Różaniec za pokój i przyjście 13. dnia każdego miesiąca przez sześć miesięcy
- Ostatnie, szóste objawienie, znane jako Cud Słońca, miało miejsce 13 października 1917 roku i zgromadziło 70-100 tys. osób w deszczu. Maryja nazwała się "Matką Boską Różańcową", prosiła o wybudowanie kaplicy i codzienne odmawianie różańca. Potem Słońce "zatańczyło", stało się srebrzyste, wirowało, zmieniało kolory, wysuszając ziemię i ubrania świadków. To publiczne potwierdzenie prawdziwości objawień

JAN PAWEŁ II

- Był pierwszym papieżem od ponad 450 lat, który nie pochodził z Włoch, co miało duże znaczenie dla umiędzynarodowienia Kościoła
- Urodził się jako Karol Wojtyła w Wadowicach i już od młodości interesował się teatrem oraz literaturą, co wpłynęło na jego styl komunikacji i pisania
- Podczas II wojny światowej pracował fizycznie w kamieniołomach i fabryce chemicznej
- Był jednym z najbardziej podróżujących papieży w historii – odwiedził ponad 120 krajów, co przyczyniło się do jego przydomku „papież pielgrzym”
- Zamach na jego życie w 1981 roku stał się jednym z najważniejszych wydarzeń jego pontyfikatu; później odwiedził zamachowca w więzieniu i mu przebaczył
- Był pierwszym papieżem, który odwiedził synagogę i meczet, co miało znaczenie dla dialogu międzyreligijnego
- Wprowadził Światowe Dni Młodzieży, które do dziś gromadzą miliony młodych ludzi
- Został beatyfikowany w 2011 roku przez Benedykta XVI, a następnie kanonizowany w 2014 roku przez papieża Franciszka

OJCIEC PIO

- Ojciec Pio, czyli Francesco Forgione, był włoskim kapucynem znanym przede wszystkim z wieloletniego doświadczenia stygmatów, które pojawiły się u niego w 1918 roku i utrzymywały się aż do śmierci w 1968 roku, czyli przez 50 lat
- Jego rany były wielokrotnie badane przez lekarzy, jednak nie znaleziono jednoznacznego wyjaśnienia ich powstania ani utrzymywania się bez infekcji
- Przypisywano mu zdolność bilokacji, czyli pojawiania się w dwóch miejscach jednocześnie
- Podczas spowiedzi miał wykazywać niezwykłą przenikliwość, często ujawniając grzechy osoby, zanim zostały wypowiedziane
- Wielu wiernych twierdziło, że od jego ciała unosił się charakterystyczny zapach kwiatów, określany jako „zapach świętości”
- Przez część życia był poddany ograniczeniom przez Kościół, m.in. zakazowi odprawiania Mszy Świętych i spowiadania
- Po śmierci jego ciało nie uległo rozkładowi i przez wiele lat zachowuje się w dobrym stanie
- Został kanonizowany w 2002 roku przez Jana Pawła II

FAUSTYNA KOWALSKA

- Święta Faustyna Kowalska znana jest głównie z prowadzenia „Dzienniczka”, w którym opisała swoje wizje Jezusa Miłosiernego oraz doświadczenia duchowe
- Miała jedynie podstawowe wykształcenie, co budzi zainteresowanie badaczy analizujących głębię teologiczną jej zapisów
- Po raz pierwszy doznała objawienia umęczonego Jezusa podczas zabawy tanecznej w parku
- Jezus przekazał jej misję szerzenia kultu Miłosierdzia Bożego, który później został oficjalnie uznany przez Kościół
- W otrzymanej wizji, Jezus kazał jej namalować obraz Miłosierdzia Bożego z podpisem: „Jezu, ufam Tobie”. Został on namalowany w 1934 roku przez malarza Eugeniusza Kazimirowskiego, według wskazówek Faustyny
- Faustyna doświadczała stanów ekstazy, wizji oraz cierpień duchowych i fizycznych
- Zmarła młodo, w wieku 33 lat, na gruźlicę
- Została kanonizowana w 2000 roku przez Jana Pawła II. Wtedy też zostało ustanowione święto Miłosierdzia Bożego

TERESA Z AVILI

- Święta Teresa z Ávili była hiszpańską mistyczką i reformatorką zakonu karmelitów w XVI wieku
- Znana jest z głębokich doświadczeń duchowych, które opisywała w swoich dziełach, takich jak „Twierdza wewnętrzna”
- Doświadczała ekstaz, które opisywała jako zjednoczenie duszy z Bogiem. Jej wizje były analizowane zarówno przez teologów, jak i lekarzy
- Odegrała kluczową rolę w reformie życia zakonnego, kładąc nacisk na modlitwę i prostotę
- Jej pisma są uznawane za klasykę literatury mistycznej
- Została ogłoszona doktorem Kościoła, co jest rzadkim wyróżnieniem
- Jej doświadczenia były badane także z perspektywy neuropsychologii
- Łączyła życie kontemplacyjne z aktywną działalnością organizacyjną

MAKSYMILIAN KOLBE

- Święty Maksymilian Kolbe był polskim franciszkaninem, który oddał życie w obozie Auschwitz w 1941 roku, dobrowolnie zgłaszając się na śmierć za współwięźnia Franciszka Gajowniczka
- Był pionierem mediów katolickich, zakładając klasztor w Niepokalanowie oraz wydając prasę religijną, m.in. pismo „Rycerz Niepokalanej”. Prowadził również Radio Niepokalanów
- Założył związek duszpasterski „Rycerstwo Niepokalanej”
- W okresie 1931–1935 prowadził działalność misyjną w Japonii, gdzie w 1931 z jego inicjatywy założono klasztor franciszkanów w Nagasaki
- Jego decyzja o oddaniu życia jest analizowana jako przykład heroizmu moralnego
- Jego życie pokazuje, jak wiara może wpływać na decyzje w ekstremalnych warunkach
- Został kanonizowany jako męczennik w 1982 roku przez Jana Pawła II

CARLO ACUTIS

- Carlo Acutis był włoskim nastolatkiem żyjącym na przełomie XX i XXI wieku, który zasłynął jako „cyfrowy ewangelizator”
- Od najmłodszych lat interesował się informatyką i tworzył strony internetowe, a jego najbardziej znanym projektem była strona z opisami cudów eucharystycznych
- Codziennie uczestniczył we Mszy Świętej, co było rzadkością wśród jego rówieśników
- Był znany z prostoty, pokory i pomocy ubogim
- Często podkreślał znaczenie Eucharystii jako „autostrady do nieba”
- Zmarł w wieku 15 lat na białaczkę, ofiarując swoje cierpienie za innych
- Jego ciało po ekshumacji zachowało się w dobrym stanie
- Jest jednym z najmłodszych świętych Kościoła katolickiego. Został kanonizowany w 2025 roku przez Leona XIV

CUDA JEZUSA

Zamiana wody w wino

Ten pierwszy cud w publicznej działalności Jezusa miał miejsce w Kanie Galilejskiej podczas wesela. Jezus przemienił wodę w doskonałe wino, objawiając swoją chwałę i wzmacniając wiarę uczniów (J 2,1-11)

Rozmnożenie chlebów i ryb

Jezus nakarmił tłumy z niewielkiej ilości pożywienia, demonstrując boską obfitość. Pierwsze rozmnożenie to 5 chlebów i 2 ryby dla 5000 mężczyzn, drugie to 7 chlebów i kilka ryb dla 4000 (Mt 14,13-21; Mk 6,30-44; Łk 9,10-17; J 6,1-15; Mt 15,32-39; Mk 8,1-10)

Uzdrowienia niewidomych

Jezus wielokrotnie przywracał wzrok niewidomym, co symbolizowało duchowe oświecenie. Przykłady to Bartymeusz pod Jerychem czy niewidomy od urodzenia (Mt 9,27-31; 20,29-34; Mk 8,22-26; 10,46-52; Łk 18,35-43; J 9,1-41)

Wskrzeszenia zmarłych

Te cuda ukazują władzę Jezusa nad śmiercią. Wskrzesił córkę Jaira, syna wdowy z Nain i Łazarza po czterech dniach w grobie (Mt 9,18-26; Mk 5,21-43; Łk 8,40-56; Łk 7,11-17; J 11,1-44)

CUDA JEZUSA

Uciszenie burzy

Jezus uspokoił gwałtowną burzę na Jeziorze Galilejskim słowem, budząc wiarę uczniów w jego boskość (Mt 8,23-27; Mk 4,35-41; Łk 8,22-25)

Chodzenie po wodzie

Jezus przeszedł po wzburzonym jeziorze do łodzi apostołów, a Piotr próbował iść za Nim. Ten cud objawił jego panowanie nad stworzeniem (Mt 14,22-33; Mk 6,45-52; J 6,16-21)

Obfity połów ryb

Jezus sprawił cudowny połów po bezowocnej nocy rybackiej, powołując apostołów. Drugi połów po zmartwychwstaniu potwierdził jego tożsamość (Łk 5,1-11; J 21,1-14)

Uzdrowienia

Oprócz powyższych, Jezus uzdrawiał trędowatych (Mt 8,1-4; Mk 1,40-45; Łk 5,12-16; 17,11-19), paralityków (Mt 9,1-8; Mk 2,1-12; Łk 5,17-26; J 5,1-18), opętanych (Mk 1,21-28; Łk 4,31-37) oraz chromych i niemych (Mk 7,31-37). Te cuda nie tylko leczyły ciała, ale wzywały do wiary i nawrócenia

PRZYPowieŚCI JEZUSA

Siewca

Przypowieść o siewcy ilustruje różne reakcje ludzi na Słowo Boże: ziarno pada na drogę (niewiara), skałę (płytką radość), ciernie (troski świata) lub dobrą ziemię (trwałe owoce nawrócenia)

(Mt 13,3-23; Mk 4,3-20; Łk 8,5-15)

Syn marnotrawny

Historia młodszego syna, który trwoni majątek i wraca do ojca, który przyjmuje go z radością. Przypowieść ukazuje Boże miłosierdzie, przebaczenie i radość z nawrócenia grzesznika (Łk 15,11-32)

Dobry Samarytanin

Podróżny pobity przez złodziei jest ignorowany przez kapłana i lewitę, ale cudzoziemiec (Samaritanin) mu pomaga, nauczając o prawdziwej miłości bliźniego bez względu na pochodzenie czy wrogość etniczną (Łk 10,30-37)

Zgubiona owca

Pasterz zostawia 99 owiec, by odnaleźć jedną zgubioną, co symbolizuje Bożą nieustępliwą miłość do każdego grzesznika i radość w niebie z jednego nawróconego bardziej niż z wielu sprawiedliwych

(Mt 18,12-14; Łk 15,3-7)

PRZYPOWIEŚCI JEZUSA

Talenty

Sługom powierzono sumy pieniędzy (talenty). Dwaj je pomnażają, a trzeci zakopuje z lęku. Ci pierwsi są nagrodzeni, a leniwy ukarany, co oznacza, że Bóg oczekuje wiernego wykorzystania darów na Jego chwałę

(Mt 25,14-30; Łk 19,12-27)

Robotnicy w winnicy

Właściciel winnicy płaci tyle samo wszystkim robotnikom, niezależnie od godzin pracy. Oznacza to hojność Bożą w nagrodzie zbawienia, gdzie ostatni mogą być pierwszymi w Królestwie Bożym

(Mt 20,1-16)

Faryzeusz i celnik

W świątyni faryzeusz chwali się przed Bogiem czynionymi postami, natomiast celnik bije się w piersi prosząc o litość – jest przykładem pokornego grzesznika, którego należy naśladować

(Łk 18,9-14)

Caritas / Agape – miłość bezinteresowna, ofiarna, najwyższa forma miłości (do Boga i bliźniego)

Philia – miłość przyjacielska, oparta na więzi, lojalności i wspólnocie

Eros – miłość oblubieńcza, związana z pragnieniem i relacją małżeńską (obecna bardziej pośrednio)

Storge – miłość rodzinna, naturalna więź między bliskimi

Najważniejsze fragmenty biblijne o miłości:

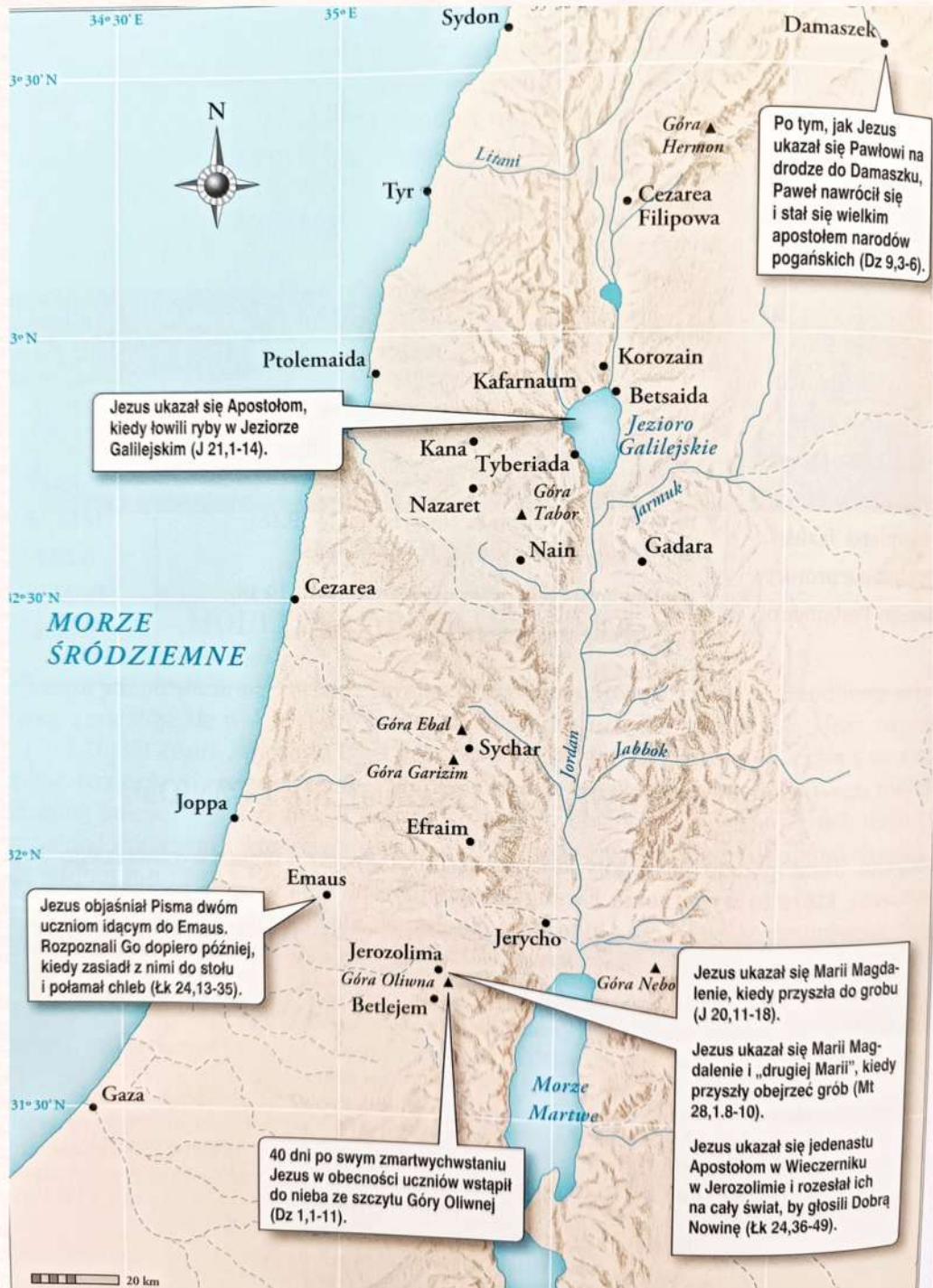
Przykazanie miłości (Mt 22,37-39)

„Będziesz miłował Pana Boga swego całym swoim sercem, całą swoją duszą i całym swoim umysłem. To jest największe i pierwsze przykazanie. Drugie podobne jest do niego: Będziesz miłował swego bliźniego jak siebie samego.”

Hymn o miłości (1 Kor 13)

„Tak więc trwają wiara, nadzieja i miłość – te trzy: z nich zaś największa jest miłość.”

Po tym, jak Jezus ukazał się Pawłowi na drodze do Damaszku, Paweł nawrócił się i stał się wielkim apostołem narodów pogańskich (Dz 9,3-6).

Jezus ukazał się Apostołom, kiedy łowili ryby w Jeziorze Galilejskim (J 21,1-14).

Jezus objaśniał Pisma dwóm uczniom idącym do Emaus. Rozpoznali Go dopiero później, kiedy zasiadł z nimi do stołu i połamał chleb (Łk 24,13-35).

Jezus ukazał się Marii Magdalenie, kiedy przyszła do grobu (J 20,11-18).

Jezus ukazał się Marii Magdalenie i „drugiej Marii”, kiedy przyszły obejrzeć grób (Mt 28,1.8-10).

40 dni po swym zmartwychwstaniu Jezus w obecności uczniów wstąpił do nieba ze szczytu Góry Oliwnej (Dz 1,1-11).

Jezus ukazał się jedenastu Apostołom w Wieczerniku w Jerozolimie i rozesał ich na cały świat, by głosili Dobrą Nowinę (Łk 24,36-49).

Jezus po zmartwychwstaniu, źródło: *Niezbędnik biblijny*, wyd. Vocatio, Warszawa 2022, s. 382

**DIECEZJI
SANDOMIERSKIEJ**

www.sandomierz.caritas.pl

Caritas Diecezji Sandomierskiej

Adres:

Ul. Opatowska 10
27-600 Sandomierz
(dojazd od ul. Sokolnickiego)

Dni i godziny pracy biura:

Od poniedziałku do piątku w godz.: 7:00 - 15:00
Przyjmowanie interesantów w godz.: 9:00 - 14:00

Telefony:

(+48) 15 644 55 86
(+48) 15 644 58 98
(+48) 15 832 11 45
Fax: (+48) 15 832 11 45, wew. 335

E-mail:

sandomierz@caritas.pl
sekretariat.sandomierz@caritas.pl

KRS: 0000213751

NIP: 864 00 09 741

REGON: 040092844

NR KONTA PEKAO O/Sandomierz:

33 1240 2786 1111 0010 5670 9561